

POLSKA AKADEMIA NAUK

**POLSKA AKADEMIA NAUK
WYDZIAŁ NAUK MEDYCZNYCH
KOMITET TERAPII I NAUK O LEKU**

00-901 WARSZAWA, Pl. Defilad 1, PKiN
www.ktinol.pan

tel. (22) 182 60 50; fax. (22) 182 70 55

Warszawa, 29 lipca 2024 r.

Dr hab. Maciej Gdula
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
ul. Wspólna 1/3
00-529 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

jako przedstawiciele Komitetu Terapii i Nauk o Leku Polskiej Akademii Nauk ze zdumieniem i niedowierzaniem przyjęliśmy opublikowany w dniu 17 lipca b.r. i skierowany do konsultacji projekt Ustawy o Polskiej Akademii Nauk wraz z uzasadnieniem. Na stronie 9 pojawiło się nowe brzmienie art. 35 ustawy: „W skład komitetu naukowego wchodzi członkowie krajowi i członkowie akademii młodych uczonych (...) oraz osoby wybrane przez instytucje przedstawicielskie środowiska szkolnictwa wyższego i nauki, o których mowa w art. 329 ust. 1 pkt 1, 2, i 6 tej ustawy.” Do tych ostatnich zalicza się Radę Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Konferencję Rektorów Akademickich Szkół Polskich i Krajową Reprezentację Doktorantów.” Jak rozumiemy taki zapis oznacza nie tylko likwidację komitetów w ich obecnym kształcie, ale co więcej unieważnienie wyborów do Komitetów Naukowych przeprowadzonych w ubiegłym roku na kolejną czteroletnią kadencję. Nas – członków jednego z komitetów szczególnie to dziwi i niepokoi, a taką zmianę uważamy za nieuzasadnioną i szkodliwą.

Komitet, który reprezentujemy ma 40-letnią tradycję, zostaliśmy wybrani (często już po raz kolejny) w powszechnych demokratycznych wyborach, realnie angażujemy się w działania naukowe, analizujemy problemy istotne naukowo i społecznie, a obecność w komitecie daje nam unikatową możliwość wspólnych działań. Komitet gromadzi aktywnych ludzi nauki zajmujących się wybranym obszarem badawczym z różnych perspektyw stanowiąc interdyscyplinarną platformę do wymiany opinii, wiedzy i podejmowania wspólnych działań.

Od wielu już lat procedura wyborcza do Komitetów Naukowych PAN jest regularnie ulepszana i w naszej opinii pozwala na jak najszerze zaangażowanie środowiska naukowego w dokonanie rzeczywistego i reprezentatywnego wyboru – według danych PAN w ostatnim procesie wzięło udział blisko 10 tys. samodzielnych pracowników nauki. Wybór do Komitetu Naukowego PAN jest traktowany jako wyraz zaufania, docenienia i realnej pozycji w reprezentowanym obszarze naukowym. Zmiana w zakresie sposobu tworzenia komitetu naukowego, nadawanie członkostwa zamiast wyłanianie go w demokratycznych wyborach jest niejasna i trudno stwierdzić jakim celom ma służyć. W skrajnej sytuacji można wręcz uznać, że nosi znamiona działań pozorowanych i zastępczych.

Mamy wrażenie, że zaproponowany projekt jest próbą zniszczenia wieloletniej, ugruntowanej pozycji Komitetów Naukowych PAN oraz sprowadza je do ciał - przybudówek pozbawionych realnego znaczenia naukowego. Sterowanie w sposób „ręczny” składem komitetu niesie ze sobą zagrożenie manipulacją i wprowadzania do nich osób niekoniecznie zainteresowanych obszarem naukowym objętym tematyką komitetu. Tacy członkowie nie będą rzeczywistymi reprezentantami środowiska,

a przedstawicielami instytucji i gremiów. Mija się to z ideą tworzenia komitetów naukowych i może wręcz ograniczyć ich naukowy charakter. Co więcej przeczy zamysłom tworzenia jak najlepszych warunków do rozwijania nauki w Polsce i prowadzenia badań na jak najwyższym poziomie.

Centralizowanie i upolitycznianie w tym obszarze to, jak uczy historia, zły pomysł prowadzący do wszelkiego rodzaju patologii. Trudno nam uwierzyć, że problemy zauważane przez środowisko naukowe od wielu lat, szczególnie ostatnich ośmiu, są nadal aktualne pomimo zmiany perspektywy politycznej. Nadzieja, która się w nas tliła i wiara w rozsądne zmiany została mocno nadwyrężona publikacją proponowanej Ustawy o Polskiej Akademii Nauk.

Jest to tym bardziej niezrozumiałe, że w uzasadnieniu do proponowanych zmian w Ustawie o Polskiej Akademii Nauk sam ustawodawca podkreśla „*Natomiast w art. 35 ust. 1 ustawy proponuje się rozszerzenie składu komitetu naukowego, który jest samorządną reprezentacją naukowców z określonych obszarów badawczych służącą integrowaniu określonego środowiska naukowego, o członków akademii młodych uczonych, stosownie do dyscypliny naukowej albo dziedziny sztuki i dyscypliny artystycznej, które reprezentują*”. Bardzo podoba nam się propozycja rozszerzenia składu komitetu o młodych naukowców, realnie zaangażowanych badawczo, **widzimy jednocześnie konieczność utrzymania charakteru komitetu jako samorządnej reprezentacji naukowców z określonych obszarów badawczych z zastrzeżeniem ich wyłonienia w demokratycznych wyborach spośród całego, a nie wskazanego, ograniczonego środowiska naukowego.**

Jako osoby od wielu lat zaangażowane w działalność Komitetu Terapii i Nauk o Leku PAN, mające na względzie dobro zarówno nauki, jak i instytucji naukowych w Polsce **zwracamy się do Pana Ministra o głęboki namysł i rozwagę w zakresie proponowanych regulacji.** Wierzymy, że zaproponowana zmiana jest jedynie niefortunnym zapisem. Nasza opinia nie jest wyrazem niechęci do zmian jako takich, ale wyrazem niechęci do zmian, które w naszej opinii są szkodliwe.

Podsumowując, stanowczo nie zgadzamy się ze zmianą art. 35 Ustawy o Polskiej Akademii Nauk i deklarujemy wolę niezależnego doradztwa w sprawach dotyczących jego zakresu.

Z wyrazami szacunku

Prezydium Komitetu Terapii i Nauk o Leku PAN

prof. dr hab. Dagmara Mirowska-Guzel

Przewodnicząca Komitetu Terapii i Nauk o Leku PAN

Prof. dr hab. Przemysław Mikołajczak

Wiceprzewodniczący Komitetu Terapii i Nauk o Leku PAN

Prof. dr hab. Paweł Olczyk

Wiceprzewodniczący Komitetu Terapii i Nauk o Leku PAN

Prof. dr hab. Andrzej Członkowski

Członek Prezydium Komitetu Terapii i Nauk o Leku PAN

Prof. dr hab. Renata Ochocka

Członek Prezydium Komitetu Terapii i Nauk o Leku PAN

Prof. dr hab. Dariusz Matosiuk

Członek Prezydium Komitetu Terapii i Nauk o Leku PAN